

Organizacja pracy w świetlicy - course description

General information	
Course name	Organizacja pracy w świetlicy
Course ID	05.2-WP-PPIWM-OPwŚ
Faculty	Faculty of Social Sciences
Field of study	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Education profile	academic
Level of studies	Long-cycle studies leading to MS degree
Beginning semester	winter term 2021/2022

Course information	
Semester	9
ECTS credits to win	2
Course type	optional
Teaching language	polish
Author of syllabus	dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ

Classes forms					
The class form	Hours per semester (full-time)	Hours per week (full-time)	Hours per semester (part-time)	Hours per week (part-time)	Form of assignment
Tutorial	15	1	9	0,6	Credit with grade

Aim of the course

Zapoznanie studenta z organizacją pracy wychowawczo-opiekuńczej w świetlicy szkolnej oraz stwarzanie sytuacji, w których będzie on miał okazję doświadczyć jej urzeczywistniania w praktyce i uświadomić sobie własne umiejętności działania w takiej placówce ze szczególnym zwróceniem uwagi na metodykę pracy z dziećmi w wieku wczesnoszkolnym.

Prerequisites

Przedmioty ogólne z zakresu opieki i wychowania, psychologii rozwoju oraz metodyki szczegółowe pracy wychowawczo-opiekuńczej.

Scope

Świetlica szkolna jako forma opieki i wychowania dzieci w wieku wczesnoszkolnym w Polsce. Analiza doświadczeń studentów. Elementy modelu wzorca i realnego świetlic. Analiza uwarunkowań i organizacji funkcjonowania świetlicy szkolnej. Programowanie i planowanie działań w świetlicach. Analiza i tworzenie dobrych planów działalności rocznej, miesięcznej, tygodniowej. Metody i formy pracy wychowawczo-opiekuńczej w świetlicach. Diagnoza funkcjonowania wychowawczo-opiekuńczego świetlicy w szkole podstawowej. Zajęcia w placówkach. Analiza zgromadzonych diagnoz w świetlicach szkolnych.

Prezentacja prac własnych studentów.

Zajęcia integracyjne i wprowadzające normy w grupie w świetlicy. Przykładowe formy. Według pomysłu studentów.

Zajęcia poprawiające komunikację w grupie w świetlicy. Przykładowe formy. Według pomysłu studentów.

Zajęcia rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży w świetlicy. Przykładowe formy. Według pomysłu studentów.

Zajęcia rozwijające samodzielność dzieci przebywających w świetlicy. Według pomysłu studentów.

Zajęcia motywujące do uczenia się, nauki wychowanków świetlicy szkolnej. Według pomysłu studentów.

Zajęcia relaksacyjne, czasu wolnego i budujące atmosferę świetlicy. Według pomysłu studentów.

Zajęcia okolicznościowe. Według pomysłu studentów.

Ferie i półkolonie w świetlicach szkolnych. Według pomysłu studentów.

Uogólnienia, podsumowanie najważniejszych problemów świetlic.

Teaching methods

Pogadanka, pokaz, praca w grupach, praca w parach, burza mózgów, odgrywanie scenek, mini wykład, dyskusja, indywidualna praca z tekstem.

Learning outcomes and methods of theirs verification

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
Zna i rozumie znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci; C.W1. różnicowanie modeli ujmowania procesu wspierania rozwoju dziecka lub ucznia, w tym behawioralnego, konstruktywistycznego, emancypacyjnego; zadania edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zakresie wspierania rozwoju dziecka lub ucznia; proces adaptacji dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole; strategie stymulowania aktywności poznawczej dziecka lub ucznia, zasady wykorzystywania zabawy do stymulowania rozwoju dziecka oraz rolę inicjacji: czytelnicznej, teatralnej, muzycznej, plastycznej i technicznej;	PPIW_W-11	- activity during the classes - samodzielnie przygotowanego scenariusza zajęć wychowawczych dla wychowanków świetlicy szkolnej oraz projektu organizacji świetlicy szkolnej (50% oceny).	Tutorial

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
Zna i rozumie metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;. C.W2. zasady organizacji optymalnego środowiska edukacyjnego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej: możliwości wykorzystania w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodnych sposobów organizowania środowiska uczenia się i nauczania, organizację środowiska wychowawczego przy uwzględnieniu specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci, uczniów lub grup, a także potrzebę wykorzystywania w pracy z dzieckiem lub uczniem informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza, oraz rodziców lub opiekunów;	• PPiW_W-10	- activity during the classes - samodzielnie przygotowanego scenariusza zajęć wychowawczych dla wychowanków świetlicy szkolnej oraz projektu organizacji świetlicy szkolnej (50% oceny).	• Tutorial
wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy; C.U4. planować, realizować i oceniać efekty spersonalizowanych strategii i programów kształcenia i wychowania z nastawieniem na integralny rozwój dziecka lub ucznia;	• PPiW_U-03	- activity during the classes - samodzielnie przygotowanego scenariusza zajęć wychowawczych dla wychowanków świetlicy szkolnej oraz projektu organizacji świetlicy szkolnej (50% oceny).	• Tutorial
Potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów; C.U3. wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się – w sali lub klasie, poza placówką systemu oświaty i w środowisku lokalnym, dostarczać dzieciom lub uczniom różnych źródeł, w tym za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnej, gromadzenia doświadczeń i okazji do zaangażowanego uczenia się;	• PPiW_U-01	- activity during the classes - samodzielnie przygotowanego scenariusza zajęć wychowawczych dla wychowanków świetlicy szkolnej oraz projektu organizacji świetlicy szkolnej (50% oceny).	• Tutorial
Potrafi skutecznie wykorzystywać w pracy z dzieckiem lub uczniem informacje uzyskane na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza, i rodziców lub opiekunów dziecka lub ucznia;	• PPiW_U-14	activity during the classes	• Tutorial
Jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej; C.K1. kierowania się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, krytycyzmem oraz przyjęcia odpowiedzialności za integralny rozwój dzieci lub uczniów i podejmowane działania pedagogiczne; C.K2. formowania wartościowych indywidualnie i społecznie zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki, oraz inspirowania dzieci lub uczniów do wyrażania swojej indywidualności w sposób twórczy; C.K3. budowania relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacji;	• PPiW_K-03	activity during the classes	• Tutorial
Potrafi identyfikować i rozbudzać zainteresowania dzieci lub uczniów oraz odpowiednio dostosowywać sposoby i treści kształcenia; C.U6. identyfikować i rozbudzać zainteresowania i zdolności dzieci lub uczniów, dostosowywać sposoby i treści nauczania do ich zasobów, rozwijać u dzieci lub uczniów ciekawość, aktywność i samodzielność poznawczą oraz kreatywne podejście do zadań;	• PPiW_U-06	- activity during the classes - samodzielnie przygotowanego scenariusza zajęć wychowawczych dla wychowanków świetlicy szkolnej oraz projektu organizacji świetlicy szkolnej (50% oceny).	• Tutorial
Potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania; C.U4. planować, realizować i oceniać efekty spersonalizowanych strategii i programów kształcenia i wychowania z nastawieniem na integralny rozwój dziecka lub ucznia;	• PPiW_U-02	- activity during the classes - samodzielnie przygotowanego scenariusza zajęć wychowawczych dla wychowanków świetlicy szkolnej oraz projektu organizacji świetlicy szkolnej (50% oceny).	• Tutorial

Assignment conditions

Zaliczenie laboratoriów odbywa się na podstawie oceny poziomu aktywnego uczestnictwa w zajęciach (50% oceny), samodzielnie przygotowanego scenariusza zajęć wychowawczych dla wychowanków świetlicy szkolnej oraz projektu organizacji świetlicy szkolnej (50% oceny).

Ocena końcowa

Ocena końcowa jest oceną z konwersatoriów.

Recommended reading

1. Akty prawne regulujące funkcjonowanie świetlic szkolnych w Polsce.
2. Czasopismo „Świetlica w Szkole” www.swietlicawszkole.pl.
3. Gajewska G., Bazydło-Stodolna K., Teoretyczno-metodyczne podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy: scenariusze zajęć wychowawczych, T. VIII, Zielona Góra 2005.
4. Gajewska G., Turska E., Teoretyczno-metodyczne aspekty opieki i wychowania w świetlicy: scenariusze spotkań, programy, T. XII, Zielona Góra 2011.
5. Gajewska G., Świetlica szkolna: jaka powinna być, a jaka jest? Kilka uwag o rozbieżnościach między modelem (wzorcem) a stanem rzeczywistym, „Świetlica w Szkole” 2009, 3, s. 5-8.
6. Pery, A., Kmita D. (2014). *Świetlica – szkolną przestrzeń czasu wolnego. Funkcjonowanie świetlic szkolnych. Poradnik dla gmin i dyrektorów szkół*. Warszawa.
7. Krajewska B., Świetlica szkolna - ważne ogniwo w procesie wychowania opiekuńczego dziecka, Forum Pedagogiczne 2011, nr 1.
8. Turska E., Świetlice środowiskowe jako forma pomocy rodzinie dysfunkcyjnej, [w:] Gajewska G., Turska E., Teoretyczno-metodyczne aspekty opieki i wychowania w świetlicy: scenariusze spotkań, programy, T. XII, Zielona Góra 2011.
9. Wiechowcie A. i Z., Poradnik dla wychowawców świetlic szkolnych, Warszawa 1986.
10. Raport o stanie świetlic szkolnych, 2015, Raport otwarcia: MegaMisja, <https://fundacja.orange.pl/strefa-wiedzy/badania/>, https://fundacja.orange.pl/files/user_files/user_upload/badania/MegaMisja_Raport_otwarcia.pdf, z dn. 10.09.2018, s. 1-105. Rola szkolnej świetlicy i zajęcia świetlicowe dla dzieci w opinii rodziców, Warszawa, 22 marca 2016 Skrócony raport z badania ilościowego przeprowadzonego przez Millward Brown dla Fundacji Orange, <https://fundacja.orange.pl/strefa-wiedzy/badania/>, z dn. 10.09.2018, s. 1-21.
11. Raport NIK 2017: Informacja o wynikach kontroli Funkcjonowanie świetlic szkolnych. Nr ewid. 40/2017/P/16/092/LSZ data 30.08.2018: <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/nik-o-funkcjonowaniu-swietlic-szkolnych.html>
12. Skrzyński, D. (2017). Świetlica szkolna. Zmiany w nowym systemie oświaty, zasady organizacji, najczęstsze błędy. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka.
13. Zajdel K. (2019), Społeczne i indywidualne wymiary oceny szkolnej, Impuls, Kraków.
14. Gajewska G. G. (2020). *Współczesne tendencje, problemy oraz wyzwania w opiece i wychowaniu. Teoria, metodyka i praktyka w opinii studentów*. Kraków: OW "Impuls".
15. Każdorazowo uaktualniana i przekazywana studentom.

Further reading

- Gajewska G., Szczęsna A., Rewińska E., Warsztat opiekuna-wychowawcy młodszych dzieci: scenariusze zajęć z zastosowaniem opowieści wychowawczej, T. VI, Zielona Góra 2004
3. Gajewska G., Szczęsna A., Rewińska E., Teoretyczne i metodyczne aspekty kalendarza wychowawcy: scenariusze zajęć wychowawczych, T. V, Zielona Góra 2002, 2008
 4. Gajewska G., Szczęsna A., Rewińska E., Teoretyczno-metodyczne podstawy warsztatu wychowawcy kolonii: scenariusze zajęć wychowawczych: programy kolonii, półkolonii, obozów, biwaków, T. X, Zielona Góra 2008.
 5. Jarosz J., Profilaktyczno-terapeutyczna opieka nad młodzieżą w świetlicy szkolnej, „Nowa Szkoła” 1998, 3.
 6. Jordan M., Pedagogiczne i społeczne aspekty pracy świetlicy szkolnej, Kraków 1995.
 7. Kmita D., Kierunki rozwoju świetlic, „Świetlica w Szkole” 2010, 2.
 8. Krajewska B., Standardy funkcjonowania świetlic szkolnych, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2011, 2.
 9. Muraszko B., Azyl w świetlicy, „Edukacja i Dialog” 1995, 6.
 10. Pelcowa M., Świetlice w szkołach wielkomiejskich: stan aktualny i propozycje zmian, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 1991, 4.
 11. Pietkiewicz M., red., Świetlica pomostem między rodziną a szkołą: materiały pomocnicze dla wychowawców świetlic, Warszawa 1985.
 12. Pruszyńska D., Zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicy szkolnej, Legnica 1990.
 13. Rosiński M., Organizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy, Szczecin 1997.
 14. Wilkowska J., Świetlica czy przechowalnia? „Wychowawca” 1998, 12.
 15. Skrzyński D., Kadra pedagogiczna w świetlicy, „Świetlica w Szkole” 2010, 3.
 16. Strony internetowe świetlic szkolnych i środowiskowych.
 17. Zawadzka A., Świetlica jako miejsce odrabiania lekcji, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 1999, 9.
 18. Zieja Z., red., ABC wychowawcy świetlicy, Jelenia Góra 1995
 19. Dokumenty prawne regulujące pracę świetlicy szkolnej oraz strony internetowe podawane przez prowadzącego zajęcia.
 20. Każdorazowo uaktualniana i przekazywana studentom.

Notes

W ramach zajęć brana jest pod uwagę możliwość metodycznego oglądu placówek i opracowanie przez studenta, studentów projektu ewaluacyjnego z jego prezentacją w ramach zajęć. Szczególnie w ramach studiów niestacjonarnych.

Modified by dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ (last modification: 29-04-2021 14:33)